Kirjallinen kysymys KK 198/2018 vp

Sari Sarkomaa kok ym.

Kirjallinen kysymys ikäihmisten hoidon ja hyvinvoinnin tutkimuksen laadun ja jatkumisen varmistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa usealla prosenttiyksiköllä ja lukumääräisesti sadoilla tuhansilla. Suurin osa ikäihmisistä voi hyvin ja asuu itsenäisesti kotona. Moni tulee kuitenkin ikääntyessään tarvitsemaan erilaisia ikäihmisten palveluja. On ensiarvoisen tärkeää, että palveluiden järjestäjillä, tuottajilla, päättäjillä, tutkijoilla ja kansalaisilla on käytössään kattava ja ajanmukainen tieto palvelujen ja järjestelmän tilasta: sekä myönteisistä puolista että kehityskohteista.

Sosiaali- ja terveysministeriön alaisessa kustannus- ja vaikuttavuustietoryhmän toimeenpanoalaryhmässä (KUVA-TPA) valmistellaan parhaillaan mittareita ja indikaattoreita sote-uudistuksen tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ja palvelujärjestelmän ohjaamiseksi uudistuksen jälkeen. Mittareiden ja indikaattorien valinta on vaativaa työtä, jossa on oltava erityisen tarkkana, jotta olennaisin tieto pystytään varmasti jatkossa tuottamaan. Ikäihmisten erilaisten elämäntilanteiden ja palveluiden osalta mittareiden ja indikaattorien nykytilanne nostaa ilmaan kysymyksiä. Työryhmän linjauksena on tähän asti ollut, että mittaristoon ei oteta sellaisia asioita, joiden tuottamiseen ei ole olemassa jatkuvaa rahoitusta ja jotka perustuvat erilliskyselyihin. Etenkin ikäihmisten palveluissa erilliskyselyn kautta on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan kuitenkin saatu arvokasta tietoa, joka jatkossa tämän linjauksen myötä menetettäisiin.

Hallituksen Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa (I & O) -kärkihanke on mahdollistanut Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vetämän Vanhuspalvelujen tila -seurantatutkimuksen jatkamisen, ja sillä on saatu kattavaa tietoa henkilöstöstä, toimintatavoista ja johtamisesta vanhuspalveluissa. Tutkimukseen osallistuneet yksiköt ovat kattaneet jopa 96 % kaikista ympärivuorokautisen hoidon pitkäaikaisasiakkaista ja 67 % kotihoidon säännöllisistä asiakkaista. KUVA-työssä tehtyjen linjauksien vuoksi tämän tutkimuksen jatkuminen on kuitenkin nyt vaakalaudalla, vaikka nykyään pelkissä rekistereissä oleva tieto kattaa vain osan ikäihmisiin liittyvästä tietotarpeesta.

Ikäihmisten hyvinvointi ja hyvä hoito on yhä suurempi ja tärkeämpi yhteiskunnallinen ja inhimillinen kysymys. Työn tueksi on saatava ja varmistettava riittävän laaja ja monipuolinen tietopohja, jotta tiedolla johtaminen on mahdollista jokaisella osa-alueella. Tässä Vanhustenpalvelujen tila -tutkimus on ollut arvokas apu.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 198/2018 vp

Miten sote- ja maakuntauudistuksessa varmistetaan riittävä tietopohja vanhusten kotihoidosta, tavallisesta palveluasumisesta ja ympärivuorokautisesta hoidosta ja

miten varmistetaan se, että Vanhuspalvelujen tila -tutkimuksen tuottama tieto ja kattavuus ovat käytössä myös sote- ja maakuntauudistuksen jälkeen?

Helsingissä 18.5.2018

Sari Sarkomaa kok
Jaana Laitinen-Pesola kok
Sari Raassina kok